

KOMPAS Xnet - Pot do vašega znanja

Custom Development Solutions
Learning Solutions
Information Worker Solutions

www.sharepoint112.si

Windows 7

SketchFlow

eIntegracija 5

Orodje Open DBDiff

Excel 2007 in SQL 2008

SharePoint „vs“ e-pošta

Kaj prinaša Studio® 2010?

77 Windows 7 nasvetov – 1. del

Večnivojska sledljivost dogodkov

SharePoint Konferenca 2009, Las Vegas

Namestitev Exchange strežnika 2007 SP1

SharePoint
BOOTCAMP
30.11. - 4.12. 2009

PRILOGA: koledar uporabniških in MLP tečajev

Dragi prijatelji!

Začetek leta jeseni je zares čudovit, saj nam narava poklanja izjemno veliko sonca in topline. Kar naj traja še nekaj časa, saj bo turobnega, vlažnega in mrzlega vremena tako še preveč. Ste tudi vi takega mnenja?

Ne glede na vreme, pa ste pri nas vedno dobrodošli in boste deležni toplega sprejema. Pa čeravno ne boste prišli z naročilom storitev ali na izobraževanje ampak na obisk, sestanek ali po nasvet in pomoč. Zato prisrčno vabljeni, kadarkoli ste kje v naši bližini.

Prav v tem času je v naših učilnicah najbolj živahno, saj sta oktober in november daleč najbolj aktivna meseca za izobraževanje. Naši predavatelji se vsakokrat potrudijo in za vas pripravijo izbor tistih tem, ki so najbolj zanimive in vam dajo največ novih znanj. Tudi v tej PiKI boste našli **nekaj novih tečajev**, ki smo jih uvrstili v koledar. Vabimo vas, da si ogledate vsebine in izberete tečaj, ki kar najbolj ustreza vašim potrebam. Če pa boste v dilemi, kaj je najbolj primerno za vas, nikar ne odlašajte. Pokličite in se posvetujte z inštruktorjem, ki bo v pogovoru ocenil vaše predznanje in izkušnje in vam priporočil ustrezen program šolanja. Ne dovolite, da recesija prizadene vaše **ZNANJE**!

In zakaj bi se šolali ravno pri nas? Ker **imamo izvrstne inštruktorje, 5 naj sodobnejših učilnic** z vrhunsko opremo, **preko 15 let izkušenj**, zagotavljamo vam odlične delovne pogoje, nudimo tečaje, ki jih ne boste **našli nikjer drugje**; smo **prijazno in skrbno osebje**, ki bo poskrbelo, da se boste pri nas dobro počutili. Trdno ste lahko prepričani, da bo šolanje izvedeno na najvišjem nivoju in da bodo udeleženci od tečaja odnesli kar največ.

Smo edini CPLS v Sloveniji, ki ima **kar dva certificirana predavatelja**, specializirana za **SharePoint 2007**. Po uradni Microsoftovi statistiki smo v preteklem letu izvedli preko 70% vseh SharePoint 2007 izobraževanj, ki so potekala po Microsoftovih učnih načrtih. Poleg tega pa imamo še nekaj lastnih delavnic, ki so plod razvoja naših strokovnjakov in so bile zelo dobro obiske. Ob upoštevanju še teh, bi statistika **presegla 90%**.

Zdaj pa se že pripravljamo na prehod na novo

različico **SharePoint 2010**, ki bo na voljo prihodnje leto. V ta namen bosta naša strokovnjaka v oktobru in novembru, **vsak po 2 tedna**, preživelna na dodatnih usposabljanjih v tujini.

Bogato in poglobljeno znanje o posameznih produktih je zagotovilo, **da so naše storitve učinkovite in aplikacije zares vrhunske**. Ko boste iskali zanesljivega partnerja za izdelavo poslovne aplikacije, vaše nove spletnne strani ali intraneta, poiščite nas. Zaupajte nam, kot **nam zaupa Microsoft**, saj nas je izbral za izdelavo spletnne strani za prihodnjo NT konferenco. Za vas bomo pripravili najboljšo rešitev, ko boste želeli boljše in **varnejše omrežje**, optimalno delovanje strežnikov, večji **pregled nad uporabniki, avtomatično nameščanje in posodabljanje** programske opreme, ... Nameščanje, nadgradnja, migracija in konfiguracija strežnikov je za naše strokovnjake prava »mala mal'ca«. Skrb za nemoteno delovanje vaše infrastrukture lahko v celoti prepustite našim strokovnjakom. Pokličite nas! Pri nas kvaliteto storitev in zadovoljstvo uporabnikov postavljam na prvo mesto. Imamo zelo visoka merila pri izbiri kadrov in zagotavljanju kvalitete. Z nami ne potrebujete pogodb, ker nas zavezuje že obluba; potrudimo se, da dobite več, kot ste pričakovali. Nikar slepo ne verjemite, preskusite nas!

Samo v Xnet-u so vam predavatelji na voljo za pomoč še celo leto po tečaju!

Izkreno upam, da bomo kmalu tesneje sodelovali, da boste tudi Vi ena izmed naših zadovoljnih strank.

Do takrat pa vas prav prijazno pozdravljam.

Branka Slinkar
Direktorica

branka.slinkar@kompas-xnet.si

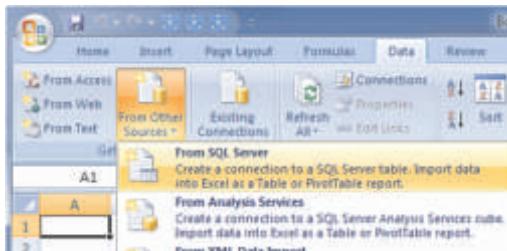

Beli obroč Slovenije nudi pomoč žrtvam nasilja. Z nakupom v spletni trgovini lahko pomagate tudi Vi. Prisrčno vabljeni na www.beliobroc.si.

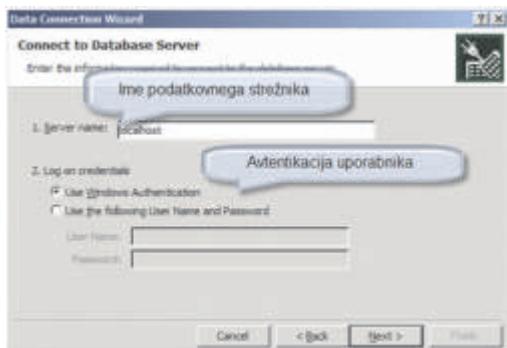
Excel 2007 in SQL 2008

Kot vemo, je orodje Excel primarno namenjeno obdelavi podatkov. Le te pa imamo navadno shranjene v podatkovnih bazah. V nadaljevanju vam bom prikazal, kako lahko na Excelovem delovnem listu prikažete podatke iz SQL Server 2008 podatkovne baze in jih nato spravite v grafično obliko. Seveda se moramo najprej zavedati strukture podatkovne baze in natančno vedeti, katere podatke potrebujemo. Torej, v kolikor niste domači s podatkovnimi bazami, boste potrebovali nekoga, ki dobro pozna podatkovno bazo, iz katere boste črpali podatke.

Vse skupaj se začne v Excelu, in sicer na traku *Data (Podatki)*, kliknemo na gumbek *From Other Sources (Iz Drugih Virov)* in izberemo *From SQL Server (iz SQL strežnika)*

Odpre se čarovnik, kjer izberemo ustrezni podatkovni strežnik.

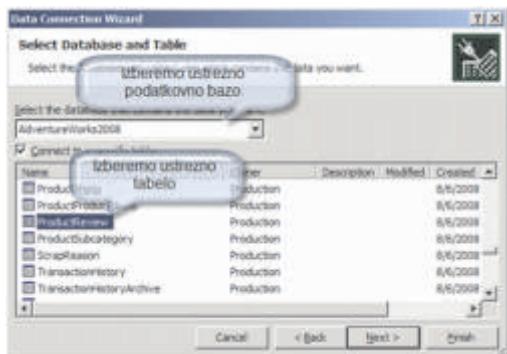

Za ime strežnika moramo vnesti veljavno ime SQL podatkovnega strežnika. V prikazanem primeru se povezujemo na privzeto instanco lokalnega SQLstrežnika.

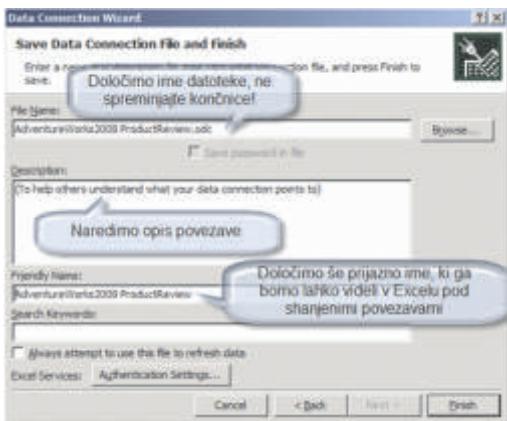
Ravno tako se moramo strežniku ustrezno predstaviti, saj je od tega odvisno ali bomo imeli pravice brati podatke ali ne. V našem primeru se prijavimo s svojim Windows uporabniškim imenom.

Ko smo izpolnili vsa polja, kliknemo *Next*.

V naslednjem koraku izberemo ustrezno podatkovno bazo in tabelo ali pogled iz katerega želimo podatke:

Iz spustnega seznama izberemo ustrezno podatkovno bazo, nato pa se nam v spodnjem seznamu prikažejo vse tabele in pogledi iz podatkovne baze. Izberemo ustrezni objekt iz katerega želimo pridobiti podatke in kliknemo *Next*.

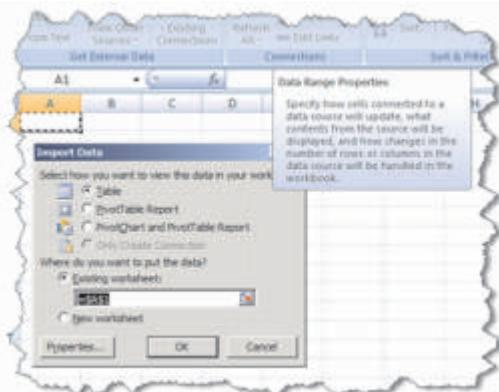
V naslednjem koraku nam Excel ponudi shranjevanje nastavitev povezave. Določimo

logično ime, da bomo lahko v prihodnosti uporabili že obstoječo povezavo.

File name je ime datoteke, ki jo Excel uporablja za dostop do vira podatkov.

V tem koraku je pod *Description* priporočljivo opisati zakaj se uporablja ta povezava, saj bo kasneje veliko lažje ugotoviti, ali nam ponovno pride prav pri reševanju kakšnega drugega problema.

Na koncu izberemo še kam naj Excel odloži podatke in v kakšni obliki naj nam jih predstavi.

Izbiramo lahko med obstoječim delovnim listom ali pa novim, za prikaz podatkov pa lahko izberemo navadno tabelo (kot v našem primeru) ali pa Vrtilno tabelo oz. grafikon.

Izbiro potrdimo s klikom na **OK**.

Končni rezultat je tabela, z nekaj spremnosti pa lahko izrišemo še želene grafikone:

Uroš Žunič

MCP, MCAD, MCPD, MCTS, MCT

uros.zunic@kompas-xnet.si

Celoletna telefonska pomoč po tečaju

Nastavitev brezžičnega usmerjevalnika

Obstajata dva načina in sicer uporaba Windows Connect Now in ročne nastavitev.

V tem članku se bomo poigrali z ročno nastavitevijo usmerjevalnika [Linksys](#).

Za nastavitev usmerjevalnika je potrebno usmerjevalnik z napajalnikom priključiti na napajanje ter ga z mrežnim kablom, ki ste ga dobili z napravo, povezati z vašim računalnikom.

To naredimo tako, da en konec mrežnega kabla vtaknemo v računalnik, drugega pa v usmerjevalnik.

Za priklop uporabimo vrata1(port 1) oz vsaka vrata, ki nimajo oznake WAN ali WLAN.

Po vklopu računalnika se bosta vaš usmerjevalnik in računalnik povezala.

Zaženite Internet Explorer in v naslovno vrstico

vtipkajte sledeče: <http://192.168.1.1>

Oziroma vtipkajte naslov, ki je napisan v navodilih vaše naprave.

Polje User name pustimo prazno v polje Password pa vpisemo admin in nato kliknemo gumb **OK**.

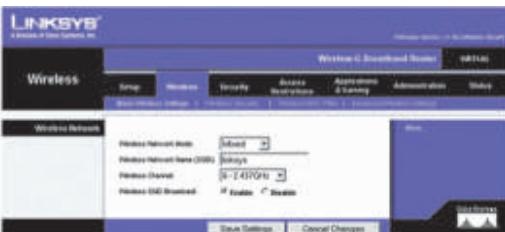
V spodnji tabeli so našteti primeri naslovov, uporabniških imen in gesel za najbolj pogoste znamke usmerjevalnikov.

Točne podatke pa dobite v navodilih, ki ste jih prejeli z napravo!

Usmerjevalnik	Naslov	Uporabniško ime (Username)	Geslo (Password)
3Com	http://192.168.1.1	admin	Admin
D-Link	http://192.168.0.1	admin	
Linksys	http://192.168.1.1		admin
Netgear	http://192.168.0.1	admin	password

Ko odtipkate pravilno uporabniško ime in geslo, se vam odpre nastavitevno Internet Explorer okno, v katerih bomo naredili nekaj nastavitev. Najprej bomo nastavili ime brezžične povezave tako imenovani **SSID**. Ime naj bo nekaj unikatnega, kar ne bo izdajalo vaše identitete ali naslova.

To naredimo tako, da kliknemo na zavihek **Wireless** in **Basic Wireless settings**, poiščemo okno **Wireless Network Name (SSID)** in vanj vpisemo želeno ime. Kliknemo **Save Settings**.

Naslednji korak je kreiranje zaščite dostopa do vašega brezžičnega omrežja. Če vaša mrežna kartica, omogoča uporabo WAP2 vam svetujem uporabo tega načina zaščite.

Kliknemo **Wireless** zavihek in pod tem še **Wireless security**. V oknu Security mode izberemo **WPA2 Personal**. V polje **WPA Shared Key** vnesemo besedo dolgo od 8 do 64 znakov. To besedo bomo potrebovali ob vzpostavitvi brezžične povezave med vašim računalnikom in usmerjevalnikom. Za konec kliknemo **Save Settings**.

Naslednji korak je zamenjava administrativnega gesla. V zavihu **Administration** izberemo **Management** in v polje Router Password vtipkamo novo dostopno geslo do usmerjevalnika (routerja).

Novo geslo še enkrat vpisemo v polje **Re-enter to confirm**. Za konec pa še **Save settings**.

Čaka nas še zadnji korak, ki je sledeč: Odklopimo mrežni kabel iz prenosnika, Windowsi XP samodejno zaznajo brezžično omrežje preko katerega se boste povezali do usmerjevalnika.

Če želimo povezati vaš računalnik z brezžičnim omrežjem, kliknemo z desnim gumbom miške na brezžično mrežno ikono desno spodaj. Odpre se okno kjer kliknemo na **View Available Wireless Networks**.

Odpre se okno z vsemi brezžičnimi omrežji ki se nahajajo v naši bližini. Poiscišemo omrežje z našim imenom, in nato kliknemo na gumb **Connect**. Odprlo se bo okno **Wireless Network Connection**, kamor vpisemo **Network Key** in še enkrat v polje **Confirm Network key**. Za konec kliknemo gumb **Connect**. Sedaj ste povezani brezžično do vašega usmerjevalnika.

Darko Cencelj
MCP, MCDST

dare.cencelj@kompas-xnet.si

Flash - začetni: 25. - 27. november

Excel 2003 -začetni: 2. - 4. december

Excel 2007 - nadaljevalni: 16. - 18. december

Illustrator - začetni: 21. - 23. december

Java programiranje: 16. - 20. november

Linux osnove: 16. - 18. november

Linux administracija: 7. - 11. december

Omrežja in protokoli: 7. - 11. december

Adobe Photoshop CS4 – strokovne delavnice

Strokovne delavnice so namenjene izkušenim uporabnikom Adobe Photoshop CS4 in obsegajo tri področja, vsaka pa je zastavljena kot enodnevna samostojna učna enota. Tečajniki bodo tekom tečaja uporabljali najnovejšo različico Photoshopa in se naučili uporabljati **grafično tablico (pen tablet)** pri delu na priloženih vajah.

1. dan: Skiciranje, risanje in slikanje

Prvi dan je namenjen vsem, ki bi želeli izkoristiti napredne funkcije za urejanje orodij za risanje - nastavitev parametrov posameznih čopičev, izdelava novih orodij in profilov ter ustvarjanje novih čopičev na podlagi fotografij in skeniranih potez s fizičnimi čopiči. Vključuje tudi napredno delo s plastmi in maskami kot skicirnimi vodili na podlagi fotoreferenc in skic pri ustvarjanju kompleksnih umetniških del.

2. dan: Fotomanipulacija, retuširanje in napredni efekti

Drugi dan se osredotoča na fotorealistično retuširanje in manipulacijo s portreti ter izdelavo kompozitnih del, ki trenutno veljajo za trend v oglaševanju. Ogledali si bomo obdelavo fotografij človeških subjektov za pripravo naslovnic revij (odstranjevanje tatujev, aken, brazgotin, glajenje kože, oblikovanje telesne linije,...) in izdelavo kompozitnih fotografij s svetlobnimi efekti ter sencami. Na kratko si bomo tudi ogledali principe dobre montaže - kontrastna razmerja, poudarjanje detajlov in na kratko povzeli

najpogostejše napake, ki se pojavljajo v množičnih medijih.

3. dan: Oblikovanje spletnih strani

Tretji dan je namenjen vsem grafičnim oblikovalcem, ki želijo spoznati pravila in omejitve pri oblikovanju spletnih strani ter nadgraditi svoje obstoječe znanje s posebnimi učinki in prijemi, ki trenutno veljajo za smernice na področju modernih dizajnov. Tekom delavnice bomo pokrili specifična področja Photoshop nastavitev in orodij, ki so namenjena lažji izdelavi dizajna - vodilne crte, CSS predloge, tipografske tehnične in predvidevanje problemov pri pripravi grafičnih elementov za rezerv v HTML/CSS.

Zahtevano predznanje

- Solidno znanje Photoshop okolja - tečajnik mora vnaprej poznati osnove plasti, risanja, dela z izbirami in filtri; priporočeno je, da ima tečajnik vsaj 6 mesecev delovnih izkušenj s programom.
- Osnove Windows okolja.
- Priporočeno je, da tečajnik pozna vsaj osnove področja posamezne delavnice, čeprav to ni pogoj za uspešno izvedbo delavnice.

Klemen Slavič
MCP, MCTS, MCPD, MCT
klemen.slavic@kompas-xnet.si

NOVO!!! Tečaj OneNote 2007 - 19. januar 2010 NOVO!!!

OneNote lahko poimenujemo tudi kot elektronska beležnica. Z njim imate vse informacije zbrane na enem mestu. Tako lahko hitro poiščete kar potrebujete, ter izmenjujete svoje zapiske in informacije z drugimi. Prav tako OneNote omogoča tudi sodelovanje več uporabnikov, ki delajo npr. na skupnem projektu.

Torej, pridružite se nam in spoznajte novi OneNote na enodnevni tečaju, 19. januarja 2010.

Več informacij o samem tečaju boste našli na naši spletni strani www.kompas-xnet.si (Izobraževanje/koledar tečajev). Za dodatne informacije nas pokličite na 01 / 5136 990 ali nam pišite na info@kompas-xnet.si.

Windows 7

Težko pričakovani naslednik Windows Vista operacijskega sistema je končno le prišel na prodajne police, z imenom **Windows 7**.

Po zgodlu zahodnih dežel sta Harvey Norman in slovenska podružnica Microsofta skupaj pripravila dogodek, s katerim se je v Sloveniji uradno začela prodaja novega operacijskega sistema. Dogodek je bil poimenovan »Windows 7 party« in se je začel 21. oktobra natanko ob polnoči, ko so se odprla vrata trgovine. Koliko računalniških zanesenjakov si je takrat dejansko zaželeslo nov računalnik, težko rečem, bi pa predvideval, da glede na navade Slovencev ni bilo take gneče kot pa na prvi dan razprodaj. Če pa je že bila gneča, bi rekel, da je bil verjetno glavni razlog zanjo potencialna nagrada (osebni računalnik z Windows 7).

Poleg zgornje novosti nam Windows 7 prinaša tudi lepo število tehničnih novitet. Podobno kot MS Office 2007 je tudi Windows 7 »task oriented«.

V praksi to pomeni, da se bodo uporabniki hitreje in lažje priučili novega sistema, kot pa je bilo to v navadi do sedaj. Bo pa to učenje predstavljal iziv vsem obstoječim uporabnikom, ki bodo svoje znanje z golj nadgrajeval na Windows 7. Do sedaj so bili uporabniki namreč navajeni, da se sistem ni prav dosti spremenil in so ga lahko kaj hitro osvojili. Sedaj bo za te uporabnike nekoliko več dela, za nove uporabnike pa bo izkušnja pri delu na začetku gotovo boljša, kot je bila do sedaj. Windows 7 je prinesel spremembe tako na uporabniškem nivoju kot tudi za administratorje. Uporabniki bodo veseli novega, lepšega vmesnika, administratorji pa novih funkcionalnosti. Meni osebno so izredno priročne tudi nove kombinacije bližnjic s pomočjo tipkovnice. Seveda mi je všeč tudi uporabniški vmesnik in nove administrativne možnosti, a bližnjice so tiste, ki mi pri delu največ pomenijo, saj mi omogočajo hitrejše in učinkovitejše delo z mojim računalnikom. Pa si jih poglejmo nekaj:

Za preklop med programi si lahko pomagate s kombinacijo tipk **ALT+TAB** in **ALT+SHIFT+TAB**. To vam je bilo sicer na voljo že včasih, a sedaj

lahko v pojavnem oknu, ki ga aktivirate z omenjenimi tipkami izbirate programe tudi z miškinim kazalcem in klikom na predogled aktivnega programa. Če pa uporabite **CTRL+ALT+TAB**, pa bo pojavno okno za preklop med programi ostalo aktivno toliko časa, dokler ne boste izbrali določenega programa, kliknili kam drugam ali pa pritisnili poljubne tipke. V praksi to pomeni, da lahko po prikazu pojavnega okna izpustite vse tipke, nato pa si s pomočjo miške, smernih puščic, TAB, ali SHIFT+TAB pomagate za preklop med posameznimi programi. Če namesto tipke ALT pritisnete tipko z Windows logotipom in eno izmed zgoraj omenjenih kombinacij tipk, dobite še nekoliko drugačen pogled na okno za preklop med programi. Za izbiro posameznega programa veljajo enaka pravila, dosti bolj uporaben pa je tu miškin kolešček (v kolikor vam je efekt všeč, lahko pritisnete **CTRL+ALT+TAB** in obdržite izbirno okno na zaslonu tudi, ko že izpustite vse tipke).

Uporabna kombinacija je tudi **CTRL+miškin kolešček**. Ta kombinacija vam omogoča spremicanje velikosti objektov - če berete dokument je to velikost besedila, če pa ste slučajno v Raziskovalcu oz. na namizju, pa lahko spremirate velikost ikon oz. pogled na vsebinu na zaslonu.

Če delate na računalniku z dvema zaslonoma, vam bodo še kako prav prišle kombinacije tipk:

ALT + levo; **ALT + desno;** **ALT + gor;** **ALT + dol;**

ALT + SHIFT + levo; **ALT + SHIFT + desno.**

Pri delu z raziskovalcem pa ste verjetno pogrešali: **CTRL + SHIFT + n.** Če vas zanima, kaj posamezna kombinacija tipk naredi, vam svetujem, da jo preizkusite.

V kolikor vas zanimajo še druge kombinacije tipk, lahko preberete brezplačen 88-stranski dokument z naslovom Accessibility in Windows 7, ki ga boste našli na Microsoft Download spletni strani v paketu Step-by-Step Tutorials for Office Applications and Windows OS.

Jože Markič
MCDST, MSBS, MCSA, MCSE, MCIPT, MCTS,
MCT, MCAS Instructor, MOS MI
joze.markic@kompas-xnet.si

77 Windows 7 nasvetov – 1. del (prvih 7)

Windows 7 bo (danes že ☺) Microsoftov najbolj pričakovani izdelek kadarkoli. Grajen je na odličnih funkcionalnostih Windows Viste, večino slabosti pa so seveda odpravili. Prinaša nove funkcionalnosti in bistveno, ni tako požrešen po virih kot predhodni OS.

Če nadgrajujete vaš obstoječi OS Windows Vista ali pa tudi ne, ali če boste celo preskočili iz Windows XP, morate vedeti kako narediti sebi računalniško okolje najbolj primerno, zato sem pripravil veliko koristnih nasvetov, ki vas bodo vodili do tja.

1. Izberite ustrezno različico. Večina poslovnih uporabnikov ne potrebuje najdražje različice, ostanite zvesti različici Professional, razen če izrecno potrebujete BitLocker.

2. Nadgradite? Izberite 64bit.

Glede na ponudbo namizne x64 arhitekture vam svetujemo uporabo 64bit različice. Izkoristite moč.

3. Uporabite Windows XP način. Skozi Virtual PC lahko uporabljate popoln Windows XP OS. Ni se vam potrebno odreči starejšim aplikacijam oz Windows XP kompatibilnosti.

4. Uporabite Windows PowerShell v2. Odlično orodje za upravljanje 100 in več računalnikov hkrati z uporabo skript in to po novem celo preko Oddaljenega dostopa. Trenutno je v2 na voljo le v Windows 7, dosegljiv pa bo tudi za starejše različice OS.

5. Uporabite AppLocker. Služi za nadzorovanje zagnanih programov ter aplikacij in tako zmanjšuje porabo odvečnih virov ter zagotavlja da boste zaganjali le programe, ki jih res želite.

6. Posnemite težave. Nova funkcionalnost PSR ponuja možnost snemanja težav, ki se

pojavijo med delovanjem aplikacij ali težav s samim OS.

7. 14 najboljših bližnjic v Windows 7

- **Windows gumb+h** - spremenite trenutno okno v polno zaslonski pogled
- **Windows gumb+i** - polno zaslonsko okno spremenite v pomanjšano ali jo minimizirate
- **Windows gumb+Shift+puščica** - premaknite trenutno okno na dodaten monitor
- **Windows gumb+D** - minimizirajte vsa okna in prikažite namizje
- **Windows gumb+E** - zaženite Raziskovalca v osrednjo pozicijo Računalnik
- **Windows gumb+F** - zaženite okno za iskanje
- **Windows gumb+G** - sprehod skozi pripomočke
- **Windows gumb+L** - zaklenite namizje
- **Windows gumb+M** - minimizirajte trenutno okno
- **Windows gumb+R** - odprite okno Zaženi
- **Windows gumb+T** - sprehod z Aero Peek skozi odprta okna zagnanih programov
- **Windows gumb+U** - odprite Ease of Use center
- **Windows gumb+Presledek** - Aero Peek namizja

CTRL+Windows gumb+Tab - Odpre obstoječe označene naloge preko katerih se lahko pomaknemo z miško za predogled ali minimiziranje ostalih

Danes bom s temi nasveti zaključil, pričakujete pa jih lahko še več v naslednjih naših izdajah Pike. Za vse tiste, ki pa ste že neučakani, pa nas kar pokličite.

Sven Štupica
Predavatelj

sven.stupica@kompas-xnet.si

SharePoint za urednike; 7. - 8. december 2009

#5060: Implementing Windows SharePoint Services 3.0; 10. - 11. december 2009

SharePoint Designer; 20. - 22. januar 2010

#6438: Implementing and Administering Windows SharePoint Services 3.0 in Windows Server 2008;
25. - 26. januar 2010

Večnivojska sledljivost dogodkov

Na kakšen način sledite dogodkom v vašem sistemu? Ali imate dodelano politiko sledenja, ali se nanašate samo na sistemsko beleženje spiska dogodkov (»logs«)? Na kakšen način zadovoljujete revizijske standarde? Ali vam nadzor nad dogodki v sistemu uhaja iz rok?

V nadaljevanju vam bom na hiter in jasen način predstavil različne nivoje nadzora dogodkov v sistemu.

Vgrajen način beleženja je zagotovo najbolj osnoven način sledenja dogodkov v sistemu. Njegova prednost je samo cena, saj ga dobimo brezplačno, z nakupom operacijskega sistema. Kljub tej ugodnosti, ima ta način sledenja kar nekaj velikih pomanjkljivosti. Največja med njimi je slaba organiziranost dogodkov in posledično pregledovanje množice zabeleženih dogodkov. Druga slabost je ta, da nam ne omogoča nadzora nad administratorji sistema, saj lahko le-ti po potrebi spremenijo ali pobrišejo določene dnevničke dogodkov. Poleg tega, nam vgrajeni sistemi ne omogočajo spremjanja različnih dogodkov v realnem času in pošiljanja opozoril skrbnikom sistema.

Druga stopnja nadzora je avtomatski odziv na nadzor nekaterih dogodkov v sistemu. Gre za nadzorovanje kritičnih delov računalniškega sistema, ki ga moramo imeti ves čas pod nadzorom. Poleg avtomatskega odzivanja na dogodke, nam ta rešitev ponuja tudi bolj natančen pregled nad dnevnički dogodkov. Dogodek je mogoče razvrstiti po kategorijah, datumih, resnosti dogodka... takšen način nadzora dogodkov nam že zagotavlja revizijsko sled, ki jo potrebujemo nad računalniškim sistemom. Rešitev zagotavlja tudi beleženje administratorskih posegov v sistem in dnevnički. Najvišji nivo nadzora dogodkov nam poleg vsega zgoraj naštetega zagotavlja tudi zaklepanje

posameznih delov sistema. Zaklepanje objektov se izvaja tudi tako, da uporabnik, ki ima potrebne pravice za določeno akcije, te akcije ne more izvesti, saj mu je sistem za nadzor ne dovoli. Poleg samega zaklepanja objektov, vam omogočamo tudi izvajanje akcij ob izvedbi določenega nedovoljenega dogodka. Omogočamo tudi podrobnejšo izdelavo varnostne politike. Varnostna politika se da pripraviti veliko bolj natančno kot z vgrajenimi orodji. V tej rešitvi gremo še korak dlje, saj poleg klasičnega beleženja dogodkov ponujamo tudi odgovore na vprašanja: kdo, kaj, kdaj in kako je spremenil dnevniček dogodkov. Zajemamo vse spremembe in jih shranimo.

Prav tako beležimo administratorske spremembe. Nadalje ta rešitev omogoča ogromno stiskanje zajetih podatkov, ki jih shranjujemo na datotečni sistem v šifrirani obliki. Na ta način vam omogočamo tudi prihranek prostora za skladisanje teh podatkov. Pregledovanje, preverjanje in zajemanje spiska dogodkov je povesem v skladu z revizijskimi zahtevami.

Ponujamo vam ogromno zajetih podatkov, ki zavzamejo tudi do 50% manj prostora, na drugi strani pa vam omogočamo enostavno pregledovanje in iskanje določenih dogodkov, ki jih v določenem trenutku potrebujete.

Ker vemo, da ima vsako okolje svojo specifikino in se pred dokončno odločitvijo gotovo želite posvetovati, naj za konec samo še dodam, da smo vam za vse dodatne informacije in svetovanje na voljo:

MRI, d.o.o. (Quest Software Distributer za Adriatic regijo) - Telefon 03/4282520 oz. elektronska pošta: info@quest-slo.com

Aleš Manfreda
MRI d.o.o.

Pripravljamo: Delavnica InfoPath

Potrebuje ste različne elektronske obrazce? Ste odgovorna oseba za načrtovanje in izdelavo takih obrazcev? Imate Office Professional Plus ali Office Enterprise? Potem lahko odgovore na prvi dve vprašanji rešite s programom **InfoPath**. Enodelavnica je namenjena spoznavanju omenjenega orodja, predvsem v povezavi s strežnikom MOSS. Delavnica je v pripravi in bo na voljo spomladni 2010. V kolikor vas delo z InfoPath-om zanima, nam sporočite vaše povpraševanje. info@kompas-xnet.si

eIntegracija 5 – Primer oskrbovalnih verig

Odnosi med kupci in dobavitelji se korenito spremenijo in postajajo vedno bolj prepleteni. Potreba po izmenjavi poslovnih podatkov je vedno večja. Podjetja so prisiljena tudi v informacijsko povezovanje in učinkovit pretok informacij med svojimi procesi in procesi zunanjih partnerjev. Ta cilj je možen le v primeru, da zagotovimo možnost povezovanja tudi **malim in srednjim dobaviteljem**. Danes si bomo ogledali praktičen primer, ki ponazarja e-izmenjavo podatkov.

Oskrbovalne verige

Poglavitna značilnost oskrbovalnih verig je medsebojna povezanost in odvisnost vseh udeležencev v verigi. Vaše podjetje ima dolgoročne poslovne odnose z večino poslovnih partnerjev - ko prejmete novo naročilo, je malo verjetno, da ga je poslal nekdo, o katerem nič ne veste in ne boste nikoli več ničesar slišali.

Poslovni odnos temelji na poslovnem sporazumu, ki ste ga dosegli po dolgotrajnih sestankih. Vsebuje podatke o izdelkih, ki jih boste naročili/dobavljali v določenem času, podatke o predvidenih količinah in cenah za dogovorjene izdelke.

Izvajanje takega sporazuma pomeni izmenjavo blaga in spremljajočih dokumentov, ki podpirajo poslovne postopke. Ti dokumenti so: naročila, dobavnice, transportni dokumenti, računi, itd.

Veliki kupci najprej začutijo potrebo po avtomatičnem obvladovanju logističnih postopkov, od naročanja do prevzema blaga. Že zdavnaj so prisilili dobavitelje, da so se jim »podredili« in vključili v računalniško izmenjavo podatkov (RIP). Pritiske na cene in zmanjševanje stroškov pa danes čutijo vsi sodelujoči v nabavni verigi. Zato tudi dobavitelji v drugi ali tretji vrsti znižujejo stroške poslovanja z uvajanjem avtomatične izmenjave podatkov v svoje nabavne procese.

Potrebujemo rešitve, ki omogočajo sodelovanje vseh: tako »velikih kupcev« z ustrezno informacijsko podporo kot »malih dobaviteljev«, ki so slabše opremljeni in podkovani v informacijskih »znanostih«. Tudi mali dobavitelji morajo imeti možnost avtomatične obdelave naročil, ker drugače ne

zadostijo potrebam kupcev.

Najpogostejše ovire

Povezljivost oziroma nepovezljivost aplikacij predstavlja značilen problem. Naše aplikacije so še vedno orientirane na ročni vnos podatkov preko ekranских mask. Aplikacija, ki ne more uvoziti podatkov naročila brez ročnega posredovanja, predstavlja nepremostljivo oviro.

Omenimo še en problem, ki tudi ni zanemarljiv, prisoten pa v mnogih naših podjetjih, ki so v povsem specifični situaciji. Veliki proizvajalci (kupci v avtomobilski ali trgovski branži, na primer) rešujejo predvsem svoj problem. Uvedejo sistem, ki zadosti njihovim zahtevam in za vse njihove dobavitelje zgleda enako. Kupci dosežejo svoj cilj in poenotijo komuniciranje z vsemi svojimi dobavitelji.

Kaj pa dobavitelji? Vsak dobavitelj si prizadeva, da pridobi več kot enega kupca. Posledično se mora prilagajati zahtevam vsakega kupca posebej.

Zato so potrebne rešitve, ki premagujejo in odstranjujejo naštete ovire. Na srečo so take rešitve že dolgo na trgu in dostopne tudi najmanjšim dobaviteljem. Danes vam želimo predstaviti eno od takih rešitev.

2 DARWIN - PRAKTIČEN PRIMER, KI ODPRAVLJA PREDSODKE IN TEŽAVE

DARWIN je aplikacija, ki omogoča, da se tudi vaše podjetje takoj in brez težav vključi v e-poslovanje z vašimi pomembnimi kupci. Omogoča izmenjavo in upravljanje vaših edokumentov, kot so naročila, računi, dobavnice in planska naročila.

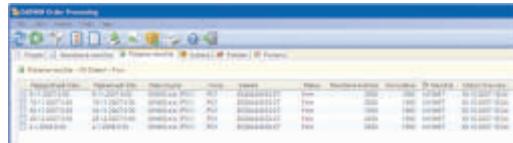
Po potrebi ga enostavno povežete z vašimi obstoječimi aplikacijami in izmenjujete podatke z vašimi poslovnimi partnerji.

Uporabnike DARWIN-a lahko razvrstimo v dve značilni skupini. V prvo sodijo tisti, ki so jih ključni kupci »prisilili« v uporabo e-poslovanja in jim e-poslovanje postavili kot pogoj za nadaljnje poslovno sodelovanje. Drugo skupino pa tvorijo ozaveščena podjetja, ki želijo vpeljati lastno e-poslovanje. V obeh primerih se srečamo z tehničnimi in logističnimi izzivi, ki jih predstavljajo raznolike komunikacijske

zahteve, različni e-standardi, povezave z obstoječimi aplikacijami, nadzor itd. DARWIN učinkovito in enostavno odpravlja te ovire. Še več, odpade tudi potreba po dragih svetovalcih, ki jih ob DARWIN-u ne potrebujete.

Glavne lastnosti

DARWIN obdeluje elektronska naročila ter jih spreminja v dobavnice in račune, kupcu pa lahko avtomatično pošilja obvestila o pričakovanih dobavah in račune.

DARWIN odpravlja težave, ki so običajno povezane z ročnim vnosom podatkov: napake, zamudno vnašanje, vsakokratno ugotavljanje ustreznega pakiranja za izdelke itd. Napake občutno povečujejo vaše stroške. Vsak račun, ki vsebuje napako, bo zavrnjen in na plačilo boste čakali dlje kot je potrebno. Avtomatična izdelava dokumentov, ki jo nudi DARWIN, omogoča odpravo napak ter s tem prihranek vašega časa in konec koncev tudi denarja.

Občasno lahko naročila ali spremembe naročil prejmete tudi po drugi poti: preko telefaksa, e-pošte ali telefona. DARWIN zato dovoljuje tudi ročni vnos naročil. Po vnosu pa naročila obdelujete na običajen način.

Odjemalci za različne poslovne namene

DARWIN vsebuje več aplikacijskih klientov, ki so namenjeni različnim poslovnim potrebam. Opažamo, da ljudje v podjetju opravljajo različna dela in zato potrebujejo različne informacije. Primer: delavec v odpremi blaga mora vedeti le za sezname dobav, ki jih mora odpeljati, medtem ko nekdo drug potrebuje celoten pregled nad naročili in dobavami, vključno z računi.

Zato DARWIN, namesto ene same kompleksne aplikacije, vsebuje več aplikacij, ki so prikrojene posameznim poslovnim zahtevam in opravilom.

Modularnost

Posamezne funkcionalnosti, ki so podprt s posameznimi moduli, lahko dodajate, ko in če jih potrebujete. To pomeni, da funkcionalnost

DARWIN-a raste skupaj z vašimi poslovnimi potrebami in hkrati zmanjšuje vaše stroške.

Spremembe poslovnih procesov

S hitrim tehnološkim razvojem se vsakodnevno spreminjajo tudi poslovni postopki. Tem spremembam sledi tudi DARWIN: to je sistem, ki se neprestano spreminja in podpira nove in nove poslovne postopke. To pomeni, da bo DARWIN zadovoljil vaše poslovne potrebe danes in v bodoče.

Poslovna logika

V resničnem svetu je opazno, da poslovni partnerji, celo v isti ali sorodnih branžah, poslujejo na »malo samosvoj« način in pri komuniciraju s poslovnimi partnerji uporabljajo različne standarde.

Zato DARWIN omogoča nastavljanje poslovne logike, ki ustreza posameznim podjetjem. Na ta način odstranjuje komplikacije in omogoča enovit pogled na poslovni svet. To vam omogoča e-sodelovanje v vseh branžah, kot so: proizvodnja, trgovina, transport itd.

Pogosti so primeri, ko kupec za označevanje artiklov uporablja svoje šifre. DARWIN elegantno rešuje ta problem in prikazuje artikel tako kot ste jih vajeni v vašem podjetju, na računih in dokumentih za vašega partnerja pa se pojavljajo oznake, kot jih želi vaš partner.

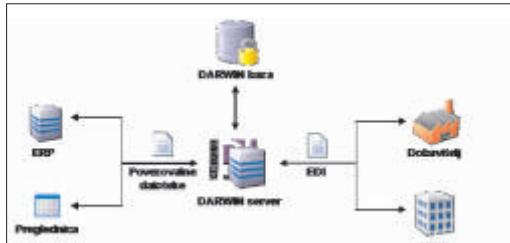
DARWIN izmenjuje podatke z vašimi aplikacijami

Darwin lahko izmenjuje svoje podatke z vašimi hišnimi aplikacijami. Po različnih komunikacijskih poteh sprejema e-naročila od vaših kupcev in jih shranjuje v svojo bazo podatkov. Integracijo pa predstavlja mehanizem, ki vašim hišnim aplikacijam in ERP sistemom omogoča uporabo podatkov iz DARWIN-ove baze.

Naj poudarimo še to, da DARWIN razume vse »jezike« v katerih se izmenjujejo podatki (EDIFACT, VDA, ANSII X.12, itd). To pomeni, da se s tem problemom ne spopada vaša aplikacija. Darwin ji naročila, na primer, lahko vedno predaja v enaki obliki, ne glede na to v kakšnem formatu jih prejme od vaših kupcev. Vmesnik je povsem enostaven in izredno prilagodljiv.

Glavni namen integracije je odprava ročnega prenosa podatkov med DARWIN-om in vašimi aplikacijami, kar poveča poslovno učinkovitost

in zmanjša možnost človeških napak.

Čeprav DARWIN lahko uporabljate kot povsem samostojno aplikacijo, lahko učinkovito dopolnjuje vaše obstoječe aplikacije s funkcionalnostmi, ki jih v vaših aplikacijah ni. To pomeni, da lahko vaše aplikacije in DARWIN uporabljate istočasno.

DARWIN lahko pripravlja vse potrebne poslovne dokumente ter kreira in pošilja elektronske

dobavnice.

Za prenos podatkov uporablja koncept integracijskih vtičev (Plugins) s katerimi prenašate podatke med vašimi aplikacijami in DARWIN -om.

Integracijski vtiči

Številne vtiče, ki so vam na voljo, lahko namestite in poljubno prikrojite za vašo uporabo. Vsak vtič podpira svojo funkcijo. Na primer, za izvoz naročil sta na voljo 2 vtiča: prvi je namenjen izvozu enostavne CSV datoteke, drugi pa izvozu kompleksnejše XML datoteke. Posamezen vtič lahko povsem prilagodite potrebam ali zahtevam posameznega kupca in izvozite samo izbrane podatke v povsem poljubnem vrstnem redu.

Janez Strojan

janez.strojan@visit.si
www.visit.si

SharePoint 2010 – hočete ga imeti!

Vabimo vas na predstavitev funkcionalnosti, ki jih prinaša SharePoint 2010. Skozi predavanja in demonstracije boste spoznali, da nova različica SharePointa prinaša prav tisto, kar ste do sedaj pogrešali in že nestrpno pričakovali. Naša strokovnjaka **Uroš Žunič** in **Robi Vončina**, se lahko pohvalita z največjim deležem izvedenih SharePoint izobraževanj v Sloveniji.

Robi in Uroš bosta z vami delila vsa nova spoznanja o SharePoint 2010, ki so tudi njiju navdušila na šolanjih v ZDA, Berlinu in Amsterdamu. Na predavanje bosta prišla tako rekoč z letališča. Ne zamudite enkratne priložnosti, da izveste še vroče informacije od ta hip najbolj usposobljenih SharePoint strokovnjakov v Sloveniji. Prijavite se še danes in bodite z nami.

Vsebina:

1. Nove IT Pro funkcionalnosti v SharePoint Server 2010
2. Business Connectivity Services: Uporaba zunanjih virov podatkov
3. Preprosta izdelava kazalnikov / poročil (Dashboards)
4. Pregled Visio Services s SharePoint 2010
5. Backup & Restore v SharePoint Server 2010
6. PowerShell v SharePoint Server 2010
7. Uvod v nadgradnjo Microsoft SharePoint Server 2010
8. Kaj je novega za razvijalce

Kdaj: Ljubljana *, sreda, 25. november 2009, 9:30 - 17:00

Kotizacija ** je zgolj simbolična in znaša 50,00 € + DDV

Rok prijave: 12. november 2009

Kotizacija vključuje: osvežilne napitke v odmorih, kosilo, brezplačno parkirišče in dostop do delovnih gradiv.

* Točna lokacija je odvisna od števila prijavljenih kandidatov in jo bomo objavili naknadno.

**člani našega VIP kluba in udeleženci SharePoint 2007 tečajev imajo 50% popust!

Namestitev Exchange strežnika 2007 SP1

Kljub poenostavljeni namestitvi Exchange strežnika 2007, ki smo si jo pri preteklih verzijah še kako želeli, je tudi pri tej verziji potrebno skrbno pripraviti okolje in imeti planirano kaj in kako želimo doseči, za ostalo pa bo poskrbel Exchange. V nadaljevanju vam omenjam nekaj opornih točk.

Kako je sestavljen Exchange strežnik oz. katere vloge ga sestavljajo?

Z novo verzijo Exchange strežnika (pravzaprav je pred vratil že verzija 2010) je prišlo tudi nekaj novosti, tako pri samo uporabi (npr. popolnoma predelana konzola oz. grafični uporabniški vmesnik) kot tudi način namestitve. Pri namestitvi strežnika imamo popolnoma prosto pot pri odločanju katero vlogo bomo dodelili strežniku. Lahko ima vlogo »prenašalca pošte«, vlogo shranjevanja poštnih sporočil, lahko služi kot zaščita pred neželeno pošto in virusi (postavimo ga v demilitarizirano območje) ipd. Zadnja opisana vloga (imenovana EDGE) je edina vloga, ki ne more biti nameščena v sodelovanju z nobeno drugo, prav tako pa ta namenski strežnik ne sme biti član domene.

Originalna imena vlog: Mailbox Server, Client Access Server (CAS), Unified Messaging Server, Bridgehead Server, Edge Transport Server, Client Access Server, Management tools, Active/passive cluster role.

Operacijski sistem kot podlaga za Exchange 2007

Največja in z vidika stabilnosti ter zmogljivosti tudi razumljiva zahteva je, da bo Windows okolje, kamor bomo namestili Exchange strežnik, podprtlo s 64-bitno arhitekturo. Minimalna zahtevana programska oprema oz. Windows server je verzija 2003 SP1, zaradi stabilnosti in zmogljivosti pa priporočam uporabo najnovejše in še podprtne verzije. Naj opozorim, da v kolikor se bomo odločili za Windows Server 2008, mora Exchange 2007, ki ga nameščamo vsebovati že integriran SP2. Exchange 2007 RTM verzije ni možno namestiti na Windows Server 2008, prav tako ni podprta nadgradnja Windows strežnika 2003 na 2008. Pazljivi pa moramo biti pri nameščanju Exchange strežnika 2007 SP1 ali SP2 na Windows

Server 2008 Domain controller in Windows Server 2008 R2. V obeh primeru s strani Microsofta ne bomo deležni podpore, s tem da nam bo v prvem primeru namestitev sicer uspela (a jo uporablajmo le v testne namene), pri drugem pa bo potrebno nekaj modifikacij, pa še potem bomo imeli težavo z nameščanjem Mailbox vloge. Windows Server 2008 R2 je namreč pripravljen za Exchange Server 2010, ki bo luč sveta ugledal zelo kmalu.

Ključni koraki oz. priprava okolja pred namestitvijo Exchange strežnika

Pred namestitvijo bo potrebno poskrbeti tudi za ustrezno infrastrukturo s strani aktivnega imenika, domenskega strežnika, AD sheme in podobno. Funkcionalna raven domene mora biti vsaj Windows Server 2000 native (mix in interim načini niso podprtji), podobno velja tudi za funkcionalno raven gozda (forest). Prav tako mora biti prisoten vsaj en globalni katalog (GC - Global catalog), saj Exchange 2007 praktično vse podatke o poštnih uporabnikih, skupinah in prejemnikih pridobi iz globalnega kataloga ter je zato le ta kritičnega pomena. Ustrezno mora delovati tudi DNS strežnik, iz organizacije pa moramo odstraniti vse Exchange strežnike verzije 5.5

Glede programske opreme pa Exchange strežnik 2007 zahteva tudi .Net Framework verzije vsaj 2.0 (priporočam 3.0 oz novejšo), PowerShell ter MMC 3.0. Kljub temu, da PowerShell z vidika zahtevanih pogojev za namestitev Exchange strežnika 2007 ni nič bolj ali manj pomembna pa ima še kak pomembno vlogo. Čisto vsi ukazi oz. vse nastavitev, ki jih bomo naredili v Exchange konzoli potekajo z izvrševanjem ukazov v PowerShellu. Če povzamem, vse kar se da narediti v konzoli Exchange strežnika 2007, se da narediti tudi v PowerShell-u, obratno (kar bo vsak administrator Exchange strežnika spoznal zelo hitro) pa ne.

Okolje pripravimo z v nadaljevanju naštetimi ukazi, za katere potrebujemo namestiveni medij oz. namestitvene datoteke. Ukaze lahko izvršimo v dobrri stari ukazni vrstici imenovani »CMD« ali pa v novi v prihodnost žareči lupini »PowerShell«.

Exchange

Setup.com /PrepareLegacyExchangePermissions ukaz je potreben, če imamo v organizaciji nameščen Exchange strežnik 2000 ali 2003. Ukaz popravi oz. nastavi pravice za skupin Enterprise Exchange Servers. Ukaz je potrebno zagnati kot Enterprise Administrator.

Setup.com /PrepareSchema ukaz pripravi oz. razsiri shemo aktivnega imenika in omogoči pravilno in popolno namestitev Exchange strežnika. Ukaz je potrebno pognati kot Schema in Enterprise Administrator.

Setup.com /PrepareDomain ukaz pa pripravi novo globalno skupino v Exchange kontejnerju. Ukaz moramo pognati kot Enterprise Administratorji.

Setup.com /PrepareAD omogoča pripravo oz. kreiranje vseh potrebnih objektov in univerzalnih skupin. Ukaz moramo pognati kot Schema in Enterprise Administrator na root domeni in domeni v katero nameščano Exchange. Ta ukaz nam okolje popolnoma pripravi za namestitev, vsebuje pa tudi zgornje 3 ukaze oz. opravi delo namesto njih, s čimer lahko namestitev pospešimo.

Če bomo Exchange strežnik 2007 nameščali na Windows Server 2008 (ali pa samo katerokoli od vlog) moramo najprej namestiti Active Directory Lightweight Directory Services.

Nato moramo poskrbeti še za namestitev zahtevane programske opreme oz. Windows Server vlog in funkcionalnosti. Podrobne informacije so sicer na voljo na bogati strani TechNet - a oz. na povezavi <http://technet.microsoft.com/en-us/library/aa996719.aspx> vseeno pa za standardno polno namestitev Exchange strežnika 2007 na Windows Server 2008 prikažimo zahtevane vloge ter pripadajoče ukaze, ki jih izvedemo v CMD.

- ServerManagerCmd -i PowerShell
- ServerManagerCmd -i Web-Server
- ServerManagerCmd -i Web-ISAPI-Ext
- ServerManagerCmd -i Web-Metabase

- ServerManagerCmd -i Web-Lgcy-Mgmt-Console
 - ServerManagerCmd -i Web-Basic-Auth
 - ServerManagerCmd -i Web-Digest-Auth
 - ServerManagerCmd -i Web-Windows-Auth
 - ServerManagerCmd -i Web-Dyn-Compression
 - ServerManagerCmd -i RPC-over-HTTP-proxy
- Minimalne strojne in programske zahteve smo sedaj izpolnili, zato lahko poženemo Exchange Server 2007 SP2 setup in namestimo želene vloge.

Zaključni koraki po namestitvi

Naj omenim še nekaj korakov po zaključeni namestitvi, ki jih je potrebno oz. zaželjeno izvesti. V konzoli aktiviramo Exchange strežnik, obvezno nastavimo postmaster račun (v kolikor je to naš prvi Exchange strežnik v organizaciji), nastavimo javne mape (če jih bomo uporabljali), ustvarimo poštne predale in podobno. Za nekaj najbolj pogostih in opcijskih »ponamestitvenih« navodil nas čaka na začetni strani konzole.

Morda je pametno pregledati še kratko »check listo«. V mapi C:\ExchangeSetupLogs preverimo dnevniške zapise, za zunanje uporabnike vklopimo OWA vmesnik, v kolikor imamo nameščen tudi EDGE strežnik ustvarimo povezavo (na edge strežniku z ukazom New-EdgeSubscription »ime in lokacija datoteke«, ki jo nato na »hub« strežniku uvozimo). V konzoli za upravljanje servisov (Services) preverimo, če so vsi ustreznici servisi zagnani. Za vse ostale stvari, podrobno in napredno odkrivanje napak ter nastavljanje in konfiguriranje strežnika pa priporočam orodja, ki jih najdemo v meniju »Toolbox« v konzoli, kjer je tudi Exchange Best Practices Analyzer - ExBPA, s katerim bomo lahko razrešili marsikatero težavo.

V veliko pomoč pa nam bo tudi ogromna baza znanja na <http://technet.microsoft.com>

Gregor Jus

gregor.jus@kompas-xnet.si

#6418: Deploying Windows Server 2008; 16. - 18. november

#6292: Installing and Configuring Windows 7 Client; 16. - 18. december

#6416: Updating your Network Infrastructure and Active Directory Technology Skills to Windows Server 2008; 14. - 18. december

SharePoint „vs“ e-pošta

Prekomerno pošiljanje Excelovih datotek po e-pošti je že prvi dober pokazatelj, da poslovni procesi niso na najbolj optimalni poti.

V kolikor poznamo osnovne primere uporabe SharePoint-a vidimo, da SharePoint v osnovi služi kot nadomestno skladišče map v skupni rabi, ki jih poznamo s podatkovnimi strežnikov. SharePoint lahko deluje kot dokumentna shramba in prinaša veliko dodatnih funkcionalnosti glede na podatkovne strežnike. Če pozorno opazujemo kako se Excelove datoteke pošiljajo po našem internem omrežju ter preko sistema elektronske pošte, potem vidimo, da bi naš poslovni proces lahko bil dosti bolje podprt z možnostmi sodobnega dokumentnega upravljanja ter poteka dela, ki ga nudi SharePoint.

Lahko je kar nekaj koristnih prednosti, da zadržimo Excelove datoteke stran od Exchange strežnika in jih upravljamo skozi SharePoint. Ko govorim o pošiljanju Excelovih datotek sem mislil na več kot samo pošiljanje, ampak tudi na skupno rabo in obdelavo teh datotek in informacij skozi e-pošto.

Excelove datoteke mnogokrat prevzamejo vlogo pošiljajočih paketov v poteku dela, ki so v obliki podatkovnih baz, vsebujejo grafične predstavitve podatkov, informacije od tem kdo jih pošilja, komu se pošiljajo ter kdaj in zakaj. Mogoče ostajajo od začetka kroženja po omrežju ista, lahko pa se pri vsakem članu, ki sodeluje pri poteku dela, spreminja ter obdelujejo in se ponovno zaokroži do ostalih v popolnoma drugi obliki.

Ni potrebno, da SharePoint nadomesti Excelove datoteke. Lahko ali pa tudi ne, je pa veliko poti glede na to kako smo si zastavili izboljšati in pohitriti poslovne procese z uporabo SharePoint sistema za pošiljanje tabeličnih datotek, katere čakajo na pregled ali potrditev. Lahko pa podatke prenesemo iz Excelove datoteke v SharePoint liste ali SQL podatkovne baze in jih upravljamo z ostalimi SharePoint možnostmi, kot je posredovanje dokumentov in upravljanje poteka dela.

Našteli bom nekaj prednosti vpeljave SharePoint dokumentnega sistema v poslovni proces proti pošiljanju Excelovih datotek po e-pošti.

1. Vedno najnovejši podatki. Prvo in najpomembnejše je zagotoviti, da vsak, ki potrebuje informacije, da dobi zadnje, najnovejše in najbolj točno različico. Kdo lahko zagotovi, da je Excelova datoteka v naši e-pošti najnovejša in da niso slučajno odprli kakšne starejše različice? SharePoint zagotovi v poslovnom procesu, da ima vsak korak pravilno različico datoteke ter podatkov, ki se zahtevajo.

2. Napake v procesu. Ko se zgodi napaka v procesu, kdo ve za njo ter kdo lahko napačno stanje spravi na pravilno pot, seveda če vemo da je napaka? SharePoint zmore ravnavi z izjemami, eskalacijami, obvestili, opozorili, lastnimi pogoji in še več, ko nastane situacija možne napake zna na to tudi opozoriti.

3. Možnost revizije in nadzora. Kako veste, da ni nekdo zanalač spremenil datoteke ali podatkov, preskočil proces ali si je datoteko slučajno odprla neavtorizirana oseba? SharePoint beleži vse spremembe o tem kdo kaj kdaj počne z datotekami ter podatki. To funkcionalnost zelo pozdravlja vsi vodje ter organizatorji projektov.

4. Ustavitev v procesu. Dopusti, bolezni, spremembe delovnih mest, napake in celo pozabljaljivost uporabnikov lahko privede poslovni proces, na osnovi izmenjave Excelovih datotek preko e-pošte, do stanja začasne ali celo nepopravljive ustavitev. Potek dela v SharePoint-u in procesi odobritev dokumentov pomagajo, da se izognemo manjšim ustavitevam ter nadaljujemo ali celo obvestimo odgovorne, da je prišlo do zastoja še pravi čas.

5. Prepoznavnost. Enkrat, ko Excel datoteka zapusti vaš nabiralnik, kako zanesljivo veste kaj se je zgodilo: Kdo je modifical datoteko? Kaj je bilo spremenjeno? Kdaj je bilo odobreno posredovanje? Itd. Odkar je v SharePoint-u implementiran poslovni proces, lahko lastniki datotek ali projektov natančno vidijo kdo, kje ter kdaj je kaj odobril ali spremenil.

Sven Štupica
Predavatelj

sven.stupica@kompas-xnet.si

SharePoint Konferenca 2009, Las Vegas

Za to številko Pike vam pišem direktno s predavanj SharePoint konference 2009, ki poteka od 19. do 23. oktobra. Največji poudarek te konference so **nove funkcionalnosti SharePoint-a 2010**, ki bo v beta različici objavljen že v novembru. Da prav ste slišali v novembru. Prav tako so na konferenci objavili novico da bo tudi MS Office 2010 objavljen že v začetku novembra in ravno v času konference bo objavljen tudi Visual Studio 2010 beta 2. Ne glede na to, da nisem razvijalec po duši, se prav tako veselim tega, saj po predstavitvi ki jo je imel **Tom Rizzo**, vodilni mož za razvoj SharePoint-a, vidim kje vse so izboljšave in kaj vse se da narediti z novo različico tega produkta.

Prva zanimivost je na področju upravljanja vsebin, saj po novem ni potrebno več izdelovati tipov vsebin, Content Types za vsak »Site Collection« posebej, temveč lahko to naredite enkrat in imate v skupni rabi, ne samo v več skupinah strani temveč tudi v več »Farmah«. ☺ V preteklosti smo pri strankah tudi večkrat naleteli na vprašanje, kako lahko nastavimo unikaten ID za celoten skupek strani, in po pravici povedano je bilo to v prejšnji različici težko oz se ni dalo brez lastno razvite rešitve. Sedaj vas lahko razveselim z novico, da je nova funkcionalnost tudi »Unique Document ID«. Poleg tega je za označevanje dokumentov razvita nova funkcionalnost, ki se imeuje »Managed Taxonomies«, s katero lahko upravljate metapodatke dokumentov na nivoju »Site Collection-a«. Nadvse zanimivo pa je, da lahko potem glede na »Term Sets« filtrirate in ruderite po podatkih oz dokumentih.

Za uporabnike bosta nadvse zanimivi dve novi posebnosti SharePoint 2010 strežnika, in sicer Access in Visio Services, ki vam podobno kot Excel Services omogočajo prikazovanje podatkov v vašem brskalniku. Primer Visio Services je, da izdelate v SharePoint

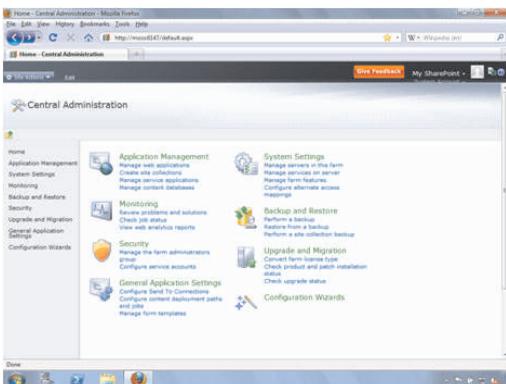
Designerju delovi tok, le ta pa vam s pomočjo Visio Services na SharePoint strani izriše tudi diagram delovnega toka in pokaže na katerem koraku se le ta nahaja.

Iškanje po dokumentih je še ena izmed mnogih izboljšav narejenih v novi različici SharePoint. Že na prvi pogled vam okno kjer so prikazani rezultati iskanja ponudi veliko več informacij, kot je bilo to v prejšnji različici, poleg tega pa se vam na desni strani okna pojavijo še tako imenovani »Search Facets«, ki vam pomagajo detajlno definirati iskanje podatkov. V povezavi z iskanjem je vredno omeniti še eno zelo pomembno novost. Od sedaj naprej SharePoint farma ni več omejena na samo en Index strežnik!

Po prvih predstavivah, ki sem jih uspel videti je neverjetno kako velik napredek je bil narejen na področju uporabnosti SharePoint-a. Ena boljših funkcionalnosti ki sem jih videl je Business Continuity Services oz BCS kot se po novem imenuje BDC. Kako na enostaven način se sedaj lahko povežete na zunanj vir podatkov prek SharePoint Designerja. V nekaj klihik imate narejeno povezavo na zunanj vir podatkov in že lahko na vaših straneh, berete, pišete in urejate podatke v zunanjji bazi podatkov, če pa želite narediti še korak naprej pa se lahko s pomočjo InfoPath 2010 poigrate in naredite na zelo enostaven način lastno aplikacijo, ki bere podatke iz LOB aplikacije, te podatke uporabite v MS Wordu in na zelo avtomatiziran način izdelujete dokumente.

Da pa ne bi od preveč navdušenja zašel s poti in pozabil na tiste glavne funkcionalnosti z vidika administratorja, se vračam kar na te. V prostem času sem se lotil Hands on Labs SharePoint 2010. Prva stvar ki me je zares navdušila kot administratorja, je nova Centralna Administracija, kjer sedaj lahko nadzirate in nastavljate svoj SharePoint veliko bolj po meri kot je bilo to v prejšnji različici. Ena od velikih prednosti je na primer nastavljanje seznamov in knjižnic z veliko vsebine. Če vemo, da SharePoint 2007 ni bil „preveč vesel“, če ste hoteli prikazati seznam

v katerem je bilo več kot 2000 objektov, to v SharePointu 2010 ni več problem. Novost je nastavitev, ki se imenuje **LARGE LIST RESOURCE THROTTLING**, s katero lahko nastavite kdaj lahko uporabniki uporabijo več virov za prikaz podatkov, kdaj pa so ti viri omejeni. Gre preprosto za to, da lahko uporabnikom omejite koliko elementov lahko SharePoint vrne z eno poizvedbo. Glede na to, da ima sedaj SharePoint 2010 omejitev 50.000.000 elementov v enem seznamu, je to kar pomembna nastavitev.

Naslednja pridobitev centralne administracije je zagotovo pregled »zdravja« vašega SharePoint 2010 okolja »health Status«, lahko preverite posamezne težave ki jih nazna sistem in nastavljate tudi logiranje. Pri logirjanju je pomembno to, za vse ki ste se že ukvarjali z odkrivanjem napak in ste nastavljni kateri dogodki naj se beležijo v loge, da imate sedaj možnost pregleda nastavitev in ponastavitev na privzete vrednosti. Poleg tega je bila dodana še ena funkcionalnost pri logiranju in sicer, preventiva za poplavo istih zapisov napak v Event Logih.

Velikokrat smo se spraševali pri posodabljanju SharePoint-a, katere popravke smo že naložili katere kumulativne popravke smo namestili, Servisne popravke itd. Microsoft je bil zelo prijazen tudi na tem področju, saj so pripravili kategorijo ki se imenuje »Check product and patch installation status«, ki vam tako kot Windows Update pokaže sedaj vse podatke

pomembne za vašo Sharepoint okolje.

Da pa ne pozabim še najpomembnejše stvari, nad katero smo bili vsi razočarani v prejšnji različici in sicer je to Backup and restore. V tej različici SharePoint 2010 podpira granularni Backup in seveda tudi restore. Lahko naredite restore tudi iz baze, ki ni več v uporabi, baze ki je bila odstranjena iz Web Application-a in naredite na tej bazi restore posameznega seznama. :-D

Poleg tega, vam pri upravljanju z Content Databases pomaga še funkcionalnost, kjer lahko nastavite Failover Database. Vemo, da v prejšnji različici SharePoint-a to ni bilo mogoče, saj v primeru ovare enega od SQL strežnikov ni bilo mogoče avtomatsko preklapljanje, niti v primeru da so bile baze v Mirrorju. S to nastavitevijo to ne bo več problem, saj zna SharePoint 2010 avtomatsko preklopiti na »rezervno« bazo podatkov. Glede na to, da je že velika večina produktov dobila podporo upravljanja s PowerShell-om, je sedaj na vrsto prišel tudi SharePoint 2010. PowerShell ukazi so nadomestili stsdam, no vsaj v veliki večini, vse stvari, razen zelo redkih izjem, zna PowerShell narediti bolje kot zna to stsdam in že v beta različici imate na razpolago preko 500 ukazov v PowerShell-u za upravljanje SharePoint 2010 okolja.

Še bi lahko našteval samo o pridobitvah, ki jih bo prinesel SharePoint 2010 na področju administracije in uporabniške izkušnje. Veliko teh sem omenil, vendar pa samo po opisu težko najdemo dodano vrednost SharePoint-a 2010 za vaše podjetje. Z namenom predstavitev in prikaza novih funkcionalnosti tega produkta smo se v podjetju Kompas Xnet odločili, da bomo pripravili predstavitev in vas povabili na ta enkraten dogodek. Za več informacij mi lahko pišete po elektronski pošti na naslov: robi@kompas-xnet.si ali pa pokličete po tel na številko: (01) 5136 995.

Robert Vončina, uni.dipl.ekon.
MCT, MCP, MCSA, MCTS, MCAS Instructor,
MOS MI

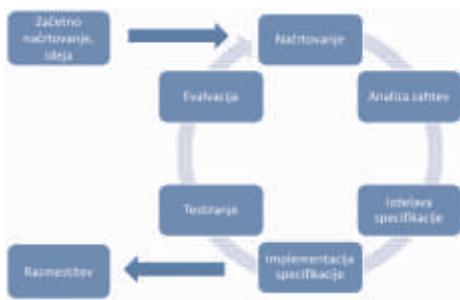
robi.voncina@kompas-xnet.si

www.sharepoint112.si

SketchFlow – od skice do aplikacije v enem koraku

Ko sodelujemo s stranko pri načrtovanju izdelave aplikacije ali spletnne predstavitev, se večkrat zgodi, da se s stranko ne razumemo najbolje, kar se tiče funkcionalnosti, izgleda in implementacije prvotnih idej. Največkrat gre za slabo komunikacijo - pa ne zato, ker ne bi vložili dovolj energije v razlago; razlog se skriva v dejstvu, da razvijalci govorimo jezik, ki ga stranka ne razume. Kako torej odpraviti to prepreko?

Tipični razvojni cikel aplikacije je spirala, ki se z vsakim obratom približuje idealni implementaciji prvotne ideje, ki jo stranka skomunicira izvajalcu. Na spodnji sliki je tak postopek označen kot ciklični postopek, pri katerem ob vsakem polnem obratu dobimo naslednjo različico izdelka:

Stranka torej izrazi svoje zahteve in želje, nakar sledi faza načrtovanja - tu gre za pregled komunikacije s stranko in izdelavo okvirov razvojnega cikla, ki mu sledi analiza. Tekom te faze se odločimo, kakšne vire in v kakšnem obsegu jih bomo potrebovali. Naslednja faza je izdelava specifikacije, ki služi kot načrt razvijalcem, ki implementirajo pravila in zahteve te dokumentacije. Implementacija da kot rezultat prvo različico izdelka, ki jo dostavimo stranki v vpogled; sledi testiranje in evalvacija rezultatov testiranja, ki zaključi krog razvoja do naslednje iteracije, kjer stranka s ponovnim vnosom povratne informacije sproži nov cikel razvoja.

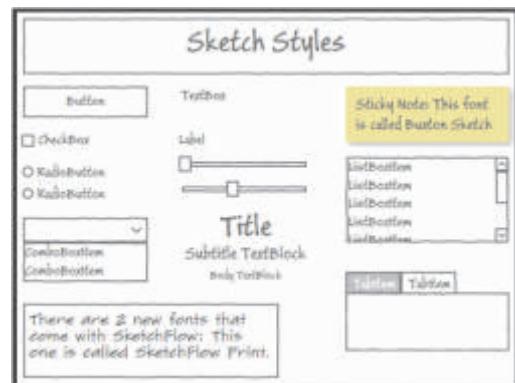
Spremembe, ki se zgodijo tako pozno v razvoju aplikacije, so časovno zahtevne, ker so spremembe kompleksne, še posebej, če gre za

korenite spremembe v uporabniški izkušnji ali poslovni logiki; posledično se zaradi tega poveča cena projekta.

Kako torej prihraniti čas sebi ter denar stranki? Ključ se skriva v temeljnem spoznanju, da stranka razume skice - vizualne pripomočke, s katerimi ponazorimo delovanje končnega izdelka. Če bi stranki lahko posredovali prototip aplikacije, ki bi ga lahko na preprost in hiter način sestavili, bi s tem že pred začetkom implementacije ulovili marsikatero napako ali manjkajočo lastnost.

Z izidom **Expression** paketa različice 3 je Microsoft v **Expression Blend** vključil možnost izdelave SketchFlow prototipa. Takšen prototip izgleda kot papirnat prototip, saj lahko po njem pišemo, rišemo, in delamo zaznamke. Kar ga pa loči od navadnih papirnatih izpisov, je pa interaktivnost.

SketchFlow omogoča izdelavo Silverlight in WPF aplikacij, v katerih lahko uporabljamo vse kontrole, ki so na voljo na obeh platformah, ponuja pa uporabo skiciranih elementov, ki stranki dajo vedeti, da je to le prototip aplikacije. Tako se stranka osredotoči na delovanje in postopkom znotraj aplikacije. Izognemo se tudi razpravljanju o barvnih shemah in izgledu detajlov, kot se lahko hitro zgodi, če bi prototip zgradili s pomočjo sistemskih kontrolnikov, prav tako pa lahko izdelava končne podobe počaka potrditev aplikacije, saj s tem prihranimo delo tudi oblikovalcu.

S tem rešimo še drugi problem - kako skomunicirati povratno informacijo ob uporabi aplikacije razvijalcem. SketchFlow player omogoča risanje po deluječem prototipu in dodajanje opomb, ki jih lahko uporabnik shrani in pošlje razvojni skupini. Le-ti nato odprejo te datoteke v Blendifu in vidijo opombe in oznake natanko tako, kot jih je uporabnik vnesel ob pregledu prototipa.

Kot smo videli, se lahko s SketchFlow izognemo dolgim in številnim sestankom ter dosežemo višje zadovoljstvo stranke, povečamo

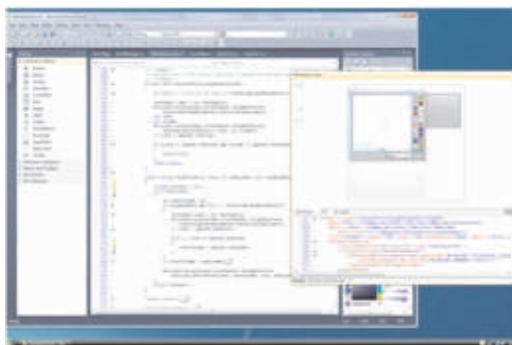
učinkovitost in skrajšamo čas razvoja z zgodnjo predstavitevijo prototipa. Tu ne gre samo za zadovoljevanje stranke, tudi razvijalci in oblikovalci radi zgodaj tekom razvoja vidijo plod lastnega dela v vizualni obliki, s SketchFlow pa lahko čas od skice do prvega klica skrajšamo iz par dni na prvo uro sestanka.

Klemen Slavič
MCP, MCTS, MCPD, MCT
klemen.slavic@kompas-xnet.si

Kaj prinaša Studio® 2010?

V naslednjih nekaj mesecih bomo slišali kdaj lahko pričakujemo novi Visual Studio z oznako Microsoft Visual Studio 2010. Pričakujemo lahko sodobno, izboljšano uporabniško izkušnjo, ki omogoča bolj naravno razumevanje trenutnega konteksta.

Uporabniški vmesnik bo bolj jasno organiziran z izboljšanimi urejevalniki in KONČNO podporo za plavajoča okna, tako da bomo lahko izkoristili tudi zaslonsko površino drugega monitorja.

Vs2010 ima precej boljšo podporo za izdelavo večnitnih aplikacij ter njihovo razhroščevanje. Orodne vrstice ter IntelliSense so zdaj občutljivi na različico frameworka svojega ciljnega projekta, tako da vam ni treba čakati na

prevajanje, da bi ugotovil, da ste jo uporabili funkcijo, ki ni podprta v vašem ciljnem frameworku.

Visual Basic in C # jezik sta se oba razvila v svoje naslednje različice in skoraj dosegljivo funkcionalno paritetu. Visual Basic ima sedaj podporo za lambda izraze ter implicitno podaljšanje vrstic; C # pa ima poenostavljene klice COM komponent ter podporo za dinamične entitete. Oba pa sta dobila novo funkcionalnost imanovano 'type equivalence', ki poenostavlja razmeščanje ob različne različice assemblyjev (pride posebno prav ob uporabi z Microsoft Office APIji).

Prav tako se je naboru podprtih jezikov pridružil F#. F# je funkcionalni jezik, ki temelji na ML in OCAML in uporablja .NET Framework ter je interoperabilen z ostalimi .NET jeziki.

Spletni razvijalci bodo veseli precej izboljšane podpore za JavaScript ter izboljšanega razmeščanja spletnih aplikacij imenovanega 'One-Click-Deployment'.

Prav tako bomo lahko brez dodatnih namestitve gradili Silverlight aplikacije ter ostale aplikacije v oblakih (Azure).

Rok Bermež
MCP, MCDBA, MCSA, MCSD, MCPD, MCT
rok.bermez@kompas-xnet.si

#2310: Developing Web Applications Using Microsoft Visual Studio 2008 ; 30. november - 4. december

#2778: Writing Queries Using Microsoft SQL Server 2008 Transact-SQL; 2 - 4. december

#6232: Implementing a Microsoft SQL Server 2008 Database; 14. - 18. december

#6235: Implementing and Maintaining Microsoft SQL Server 2008 Integration Services; 21. - 23. december

Orodje Open DBDiff

Pozdravljeni zvesti bralci revije Pika. Tisti, ki imate vsakodnevno opravka s podatkovnimi bazami ste prav gotovo naleteli na zagato, ko ste hoteli med seboj sinhronizirati dve (različni) podatkovni bazi. Rešitev vašega problema se je pogosto skrivala v orodjih, ki pa so žal plačljiva. Tokrat vam zato predstavljam orodje Open DBDiff 1.0 (trenutno na voljo v beta različici). Open DBDiff je odprtokodno orodje, katerega lahko uporabimo za primerjavo shem dveh poljubnih SQL Server 2005/2008 podatkovnih baz.

Omenjeno orodje nam na enostaven način omogoča izdelavo *.sql datoteke (skripta), katera vsebuje vse razlike, ki jih iz izvirne podatkovne baze želimo prenesti v ciljno podatkovno bazo, in s tem sinhronizirati podatke med izvirno in ciljno podatkovno bazo. Open DBDiff omogoča sinhronizacijo sledečih objektov izvirne podatkovne baze s ciljno podatkovnobazo:

- Tabele (vključno z Table Options, itd.)
- Stolpce (vključno z izračunljivimi stolpcji (Computed Columns), XML Opcije, itd.)
- Omejitve (Constraints)
- Indeksi (vključno z XML Indeksi)
- XML Sheme
- Podatkovni tip Table
- Uporabniški podatkovni tipi (User Data Type - UDT)
- CLR objekti (zbirki - Assemblies, CLR-UDT, CLR-bazne metode (Stored procedures), CLR-Prožilci-Triggers)
- Prožilci (vključno z DDL Prožilci)
- Sinonimi
- Sheme
- Datotečne skupine (File groups)
- Poglede (Views)
- Funkcije (Functions)
- Bazne procedure (Store Procedures)
- Particijonirane funkcije/sheme (Partition Functions/Schemes)
- Uporabnike
- Vloge (Roles)

Primer uporabe lahko prikažem na dveh preprostih, testnih podatkovnih bazah, kateri lahko kreiramo preprosto tako, da zaženem naslednjo skripto:

```
CREATE DATABASE PrvaDB
GO
CREATE DATABASE DrugaDB
GO
Use PrvaDB
GO
CREATE SCHEMA PrvaSchema
GO
CREATE TABLE PrvaSchema.TestnaTabela(id int, naziv
varchar(20))
GO
INSERT INTO PrvaSchema.TestnaTabela
VALUES (100, 'TestnaVrednostA')
INSERT INTO PrvaSchema.TestnaTabela
VALUES (100, 'TestnaVrednostB')
INSERT INTO PrvaSchema.TestnaTabela
VALUES (100, 'TestnaVrednostB')
GO
Use DrugaDB
GO
CREATE SCHEMA DrugaSchema
GO
CREATE TABLE DrugaSchema.TestnaTabela (id int, naziv
varchar(20))
GO
INSERT INTO DrugaSchema.TestnaTabela
VALUES (100, 'TestnaVrednostC')
INSERT INTO DrugaSchema.TestnaTabela
VALUES (100, 'TestnaVrednostD')
INSERT INTO DrugaSchema.TestnaTabela
VALUES (100, 'TestnaVrednostF')
```

Sedaj zaženemo še Open DBDiff . Spodnja slika prikazuje nastavitev izvirne in ciljne podatkovne baze.

Slika 1 - izberemo izvirno in ciljno podatkovno bazo, bazi se lahko nahajata na različnih SQL strežnikih, do katerih moramo seveda imeti dostop. Uspešnost povezave lahko preverimo z klikom »Test Connection«. Ob uspeli povezavi nato lahko določimo tudi tip avtentifikacije (SQL ali Windows), in pa samo podatkovno bazo (iz spustnega seznama »Database«).

V spodnjem delu nato kliknemo na gumb »Compare«, ki sedaj izvede primerjavo. V zavihu »Synchronized Script« se nato zgenerira koda, ki jo lahko s klikom na »Save As« shranimo kot datoteko s končnico SQL (npr. sinhronizacijskaSkripta.sql).

Koda generirana ob izvedbi primerjave:

```
USE DrugaDB
GO
DROP TABLE [Drugaschema].[TestnaTabela]
GO
CREATE SCHEMA [PrvaSchema] AUTHORIZATION [dbo]
GO
CREATE TABLE [PrvaSchema].[TestnaTabela]
    [id] [int] NULL,
    [naziv] [varchar] (20) COLLATE Slovenian_CI_AS NULL
) ON [PRIMARY]
GO
DROP SCHEMA [Drugaschema]
GO
```

Shranjeno datoteko lahko zaženemo na ciljni podatkovni bazi, ki je sedaj sinhronizirana z izvorno bazo.

Zanimivo orodje ni kaj, pa še brezplačno je!

Setup.rar datoteko, ki vsebuje namestitvene komponente si lahko prenesete iz spodnje povezave:

<http://opendbiff.codeplex.com/Release/ProjectReleases.aspx?ReleaseId=31876>

Anton Šivic

MSP, MCP, MCTS, MCPD
tone.sivic@kompas-xnet.si

.NET in odprtokodni sistemi za upravljanje vsebin

Wordpress, trenutno najhitrejši razvijajoči in najbolj popularen CMS (Content Management System), ki pa temelji na jeziku PHP in zato ne bo predmet današnje razprave. DNN (DotNetNuke) in Sharepoint, sicer temeljita na .NET tehnologiji vendar ne spadata ravno med splošne CMS. DNN, ki je aktivni že vrsto let, sam uvrščam med težkokategororne dinozavre, katerega ogrodje je preveč „štorasto“ in časovno potratno, pri razvijanju lastne funkcionalnosti. Prednosti sistema SharePoint pa so predvsem v spletni kolaboraciji in upravljanju dokumentov oz. v optimizirjanju poslovnih procesov, kjer sodeluje večja skupina ljudi.

CMS-ji, ki nas bodo tokrat zanimali so predvsem hitri in enostavni sistemi namenjeni objavljanju spletnih dnevnikov ter urejanju vsebin. Našteli smo torej sisteme, ki jih ne bomo obravnavali. Kaj nam potem še ostane? V seriji člankov si bomo v sledečem vrstnem redu ogledali sisteme Umbraco, MojoPortal, RainbowPortal ter Oxite, zanimali pa nas bodo predvsem sledeči kriteriji: zrelost rešitve, enostavnost namestitve, razširjenost skupnosti ter kvaliteta dokumentacije.

Umbraco

Umbraco CMS je izdelek danskega porekla, ki ga najdemo na naslovu <http://umbraco.org/>. Temelji na tehnologiji ASP.NET in je kompatibilen z vsemi modernimi brskalniki (no po pravici povedano sem imel sam malce težav edino pri

uporabi googlovega Chrom-a). Na voljo imamo tako zastonjsko različico, kot tudi plačljivo, kaj pa pridobimo s slednjo pa si bomo pogledali kasneje. Pri namestitvi se lahko odločimo za prenos paketa z/brez izvorne kode in vse kar moramo narediti je ekstrahirati datoteke na primerno mesto znotraj datotečne strukture spletnega strežnika IIS. Seveda je v dokumentaciji navedeno, da za celotno namestitev poskrbi čarownik, ki se zažene ob prvem obisku začetne strani, vendar smo imeli, tako kot pri vseh drugih sistemih tudi tu nekaj težavic (kot zanimivost naj samo omenim, da je trenutni zmagovalec v težavnosti pri namestitvi Telerikov CMS imenovan Sitefinity, kjer lahko pridobiš kar nekaj sivih las, a ga v našem članku ne bomo obravnavali, ker ne gre za odprtokodni sistem). Sistema ni možno namestiti brez prebiranja dokumentacije, ki se nahaja na uradni strani proizvajalca. Moj nasvet, ki vam bosta sigurno prihranil nekaj živcev pa je, da sistema ne moramo namestiti v poddirektoriji znotraj korenskega direktorija spletnne strani IIS strežnika. To se mi zdi precej smešno, bo pa pomankljivost odpravljena v naslednji verziji. Drugih težav pri namestitvi ne boste imeli, sistem podpira praktično vse malce bolj znane podatkovne zbirke, najlažje je uporabiti kar MSSQL Express 2008, ki si ga brezplačno lahko prenesete iz Microsoftove spletnne strani.

Urejanje spletnih vsebin

Poteka zelo enostavno in bo zelo domače uporabnikom, ki so vajeni uporabljati katerikoli pisarniški paket namenjen urejanju besedila. Potem, ko se uspešno predstavimo sistemu, kot

spletni urednik, nas le ta preusmeri na uporabniški vmesnik, kjer preko drevesne strukture izbiramo spletne strani in elemente, ki jih želimo urediti. Vse kar moramo narediti nato je shraniti spremembe in jih objaviti. Deklaracije strukture in dinamičnih elementov na strani (delo razvijalca oz. uporabnika z malce več znanja) pa zahteva malce več spoznavanja z sistemom. Najprej se moramo soočiti z lastnim izrazoslovjem sistema (Document Types, Sections, Templates...), da lahko sploh postavimo osnovno ogrodje spletne strani. Razvijalci bodo ob tem uživali, saj nam Umbraco omogoča delo s čisto tehnologijo ASP.NET, brez kakšnegakoli vsiljevanja lastnih metodologij in knjižnjic, kar nam dopušča zelo proste roke. Malce bolj nerodno je edino z dokumentacijo. Omenili smo, da obstaja tudi plačljiva različica, ki v bistvu prinese uradno podporo s strani izdelovalcev sistema. Na srečo je skupnost kar razširjena, tako, da lahko vse odgovore najdemo na uradnem forumu, le malce več časa bomo porabili. Tudi video učni material, katerega je za nekaj 5 ur, je na voljo za

nekaj evrov na mesec, tam se lahko zelo hitro naučimo osnove sistema (namig: preko njihovih Twitter objav poteka vsake toliko časa nagradna igra, kjer lahko zelo enostavno dobite doživljenjsko prepustnico do video materiala).

Končna ocena

Umbraco je enostaven sistem, s katerim lahko zelo hitro dosežemo želen izgled ter uporabnost spletne strani. Zelo primeren je za prenos že izdelanih spletnih strani, saj nam omogoča direktno uporabo ASP.NET tehnologije predvsem z uporabo .aspx kontrol ter masterpages. Edina negativna kritika gre uredni dokumentaciji, ki je večinoma nedokončana oz. površna, kar pa ne predstavlja takega problema, saj smo omenili, da nam sistem ne vsiljuje uporabe lastnih metodologij.

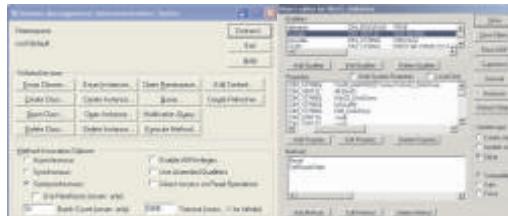
Jernej Gorički
MCAD.NET, MCT

jernej.goricki@kompas-xnet.si

WMI orodja

Na teh straneh smo se do sedaj namučili s kodiranjem WMI poizvedb, sedaj pa si bomo ogledali orodja in pripomočke, s katerimi si delo z WMI lahko olajšamo.

Wbmtest je preprosto, a učinkovito orodje za raziskovanje in spremišjanje CIM (Common Information Model) struktur, podatkov in metod. Običajno ga najdemo v %WINDIR%\system32\Wbm test direktoriju.

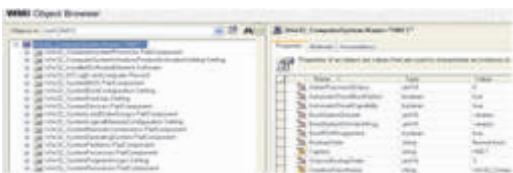
CIMstudio je del WMI SDK in je v primerjavi z WBEMtestom (na katerem sicer temelji) neprimerno preglednejši in lažji za uporabo. Omogoča povezavo z lokalnim in oddaljenim sistemom in pregledovanje CIM skladischa na njem, iskanje razredov po imenu ali opisu, pregledovanje njihovih lastnosti, metod in

povezav, pozvedovanje z WQL, generiranje, prevajanje in uvažanje MOF datotek v CIM skladisče.

WMI code creator je orodje, ki nam, ob izbiri želenih razredov in lastnosti, generira kodo v VBS, VB.NET ali C#.

WMI object browser

Orodja, ki jih zaganjammo iz ukazne vrstice, kot

so Mofcomp, WMIC, WBEmdump...

so si po funkciji zelo podobna, razlikujejo se v glavnem le po sintaksi in prijaznosti do uporabnika in zaganjammo iz ukazne vrstice.

Aleš Lipušček
MCP

ales.lipuscek@kompas-xnet.si

SREČNI NAGRajENCI

Pravilen odgovor iz prejšnje številke se glasi: Tečaj SharePoint Designer 2007 je sestavljen iz 17 modulov.

1. nagrada (bon v vrednosti 65,00 €)

Danila Vehar, Žiri

2. nagrada (bon v vrednosti 45,00 €)

Darko Zupan, Kranj

3. nagrada (bon v vrednosti 35,00 €)

Goran Golubič, Brezovica pri Ljubljani

Vsem nagrajencem iskreno **ČESTITAMO!** Nagrade boste prejeli v prihodnjih dneh po pošti.

NAGRADNO Vprašanje

Kaj omogoča SketchFlow?

Odgovore na nagradno vprašanje nam pošljite pisno ali na info@kompas-xnet.si do pondeljka, 18. decembra 2009.

Prosimo vas, da zraven dopisete tudi podjetje, ime, priimek ter naslov.

Pomagajte PiKI, da pride na pravi naslov

Če imamo napačne podatke, vas vladljivo prosimo, da nam sporočite prave. Naj pride PiKa v roke vam, ki jo radi prebirate. Hvala za pomoč.

Spremembe javite na: info@kompas-xnet.si

Naučite se kar najbolj učinkovito uporabljati OS Windows Vista

Redna cena: 24,95 EUR

Cena s popustom: 12,47 EUR

- 410 strani

- broširana vezava

- Razvrščajte digitalne fotografije, snemajte CD-je in igrajte igre.

- Vzpostavite povezavo z internetom in blokirajte neželeno vsebino.

- Vaje in dodatni programi na priloženem CD-romu.

ZALOŽBA
Pasadena

Spletna knjigarna in založba računalniške literature

Založba Pasadena d.o.o.

Brtičeva ulica 41a, Ljubljana

Telefon: (01) 475 95 35

faks: (01) 560 65 03

e-pošta: knjige@pasadena.si

www.pasadena.si

KOLOFON

Izdaja:

Kompas Xnet, Stegne 7
1000 Ljubljana
Tel: 01 5136-990
Fax: 01 5136-999
Info@kompas-xnet.si
www.kompas-xnet.si

Direktorica:

Branka Slinkar

Glavna urednica in oblikovalka:

Maja Kraševac

Pomočniki glavne urednice:

Rok Bermež,
Dare Cencelj,
Jernej Gorički,
Gregor Jus
Aida Kalender Avdić,
Aleš Lipušček,
Aleš Manfreda,
Jože Markič,
Klemen Slavič,
Tone Šivic,
Sven Štupica,
Robert Vončina,
Uroš Žunič.

Pozdravljen med nami

Gregor J.

Roza je zakon

Tone

Pojedel Maji ves ketchup

Jernej

Skoraj vedno jo zapelje

Dare

Na ful zaseden

Rok

Mi nardiš čaj, prosim

Robi

Uživaj penzijo. Hvala ti.

Dragica

Iz malega v velikega

Jožko → Jože

Še mal pa gresta v Ameriko

Uroš in Rok

Hej miške

Aida